

Nr 9.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.

Genom en den 23 januari 1948 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 38, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom.

Härigenom förordnas, att lagen den 29 juni 1945 om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, vilken enligt lag den 30 juni 1947 (nr 318) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

2) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 522) om kontroll å viss utländsk egendom m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom m. m.,¹ vilken enligt lag den 21 mars 1947 (nr 110) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

3) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 885) om administration av vissa bolag m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 14 december 1945 om administration av vissa bolag m. m., vilken enligt lag den 21 mars 1947 (nr 111) gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

¹ Senaste lydelse, se SFS 1945: 887 och 1947: 110.

4) Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juli 1947 (nr 486) om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar.

Härigenom förordnas, att lagen den 10 juli 1947 om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar, vilken lag gäller till och med den 30 juni 1948, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

I propositionen anför *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, bland annat följande:

»Ifrågavarande lagstiftning har tillkommit för att möta de problem, som efter axelmakternas nederlag uppstått beträffande vissa tillgångar i Sverige, nämligen dels i ockuperade länder rövad och sedan hitförd egendom och dels egendom, som av de allierade makterna betraktats såsom tillhörig fientliga rättssubjekt. Lagstiftningen innefattas i fyra olika lagar, nämligen lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, lagen samma dag (nr 522) om kontroll å viss utländsk egendom m. m., lagen den 14 december 1945 (nr 885) om administration av vissa bolag m. m. samt lagen den 10 juli 1947 (nr 486) om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar. Förstnämnda tre lagar, vilka från början gällde till och med den 30 juni 1946, ha sedermera erhållit förlängd giltighet till och med den 30 juni 1948. Även 1947 års lag gäller till och med sistnämnda dag. För handhavandet av de kontroll- och förvaltningsuppgifter, som avses med lagstiftningen, ha inrättats en administrativ statsmyndighet, flytkapitalbyrån, samt en särskild statlig nämnd med väsentligen judiciell funktion, restitutionsnämnden.

Rörande den tyska egendomen i Sverige fördes under sommaren 1946 i Washington underhandlingar mellan å ena sidan svenska regeringsrepresentanter samt å andra sidan förträdare för Amerikas förenta staters, Storbritanniens och Frankrikes regeringar. Förhandlingarna ledde till en uppgörelse som riksdagen, med bifall till en vid 1946 års höstsession framlagd proposition (nr 367), bemyndigat Kungl. Maj:t att sätta i kraft. Uppgörelsen innebär bl. a. att Sverige åtager sig att fullfölja nuvarande kontroll- och likvidationsförfarande rörande den tyska egendomen.»

Departementschefen upplyser i fortsättningen, att den likvidation eller överlåtelse på nya händer av hithörande företag och andra tillgångar, som förutsattes i lagarna och som enligt överenskommelsen i Washington skall fullföljas, hittills icke hunnit slutföras. Lagen om kontroll å viss utländsk egendom m. m., lagen om administration av vissa bolag m. m. och lagen om

dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar föreslås därför skola erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1949.

Beträffande lagen om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, kallad restitutionslagen, omtalar departementschefen, att den tillämpats i jämförelsevis ringa omfattning samt fortsätter:

»Denna omständighet ger anledning förmoda, att i ockupationsländerna rövad egendom icke i större utsträckning är att finna i Sverige. Även under det sistförflutna året har emellertid restitutionsnämnden haft att behandla en del ärenden enligt lagen. Det synes rimligt att beträffande egendom som orättmätigt frånhänts innehavare i ockuperat land ytterligare någon tid hålla öppen en möjlighet till återställande utan hinder av vanliga regler om godtrosvärv. Jag vill därför föreslå, att jämväl restitutionslagen erhåller förlängd giltighet till och med den 30 juni 1949.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 38, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 17 februari 1948.

På första lagutskottets vägnar:

AXEL LINDQVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Branting, Ahlkvist, Lodenius, Krügel, Lindblom, Ekströmer, fru Sjöström-Bengtsson och herr Löthner;

från andra kammaren: herrar Lindqvist, Rylander, Werner, Olsson i Mellerud, Berg, Lindberg, Andersson i Mölndal och Sveningsson.